

„Учтајте. Мало више добрих књига, мало мање штампе. Мало више себе, мало мање друге. Мало више слобде, мало мање ствариности. Мало више тренутак, мало мање дане.“ – Керман Кесе

18. ТРГ ОД КЊИГЕ

БЕЊАЦИ

Керман Нови, 15-17. октобар 2020.
МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ КЊИГА

18. МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ КНИГА ТРГ ОД КНИГЕ

Херцег Нови, 15-17. октобар 2020.

ОРГАНИЗАТОРИ

Секретаријат за културу и
образовање Општине
Херцег Нови
ЈУ Градска библиотека
и читаоница Херцег Нови

ИЗВРШНИ ОДБОР

Ана Замбелић Пиштало
Невенка Митровић
Војин Лазаревић

ПРОГРАМСКИ САВЈЕТ

проф. др Соња Томовић Шундић
проф. др Лидија Томић
Вида Огњеновић
мр Ђорђе Малавразић
Невенка Митровић

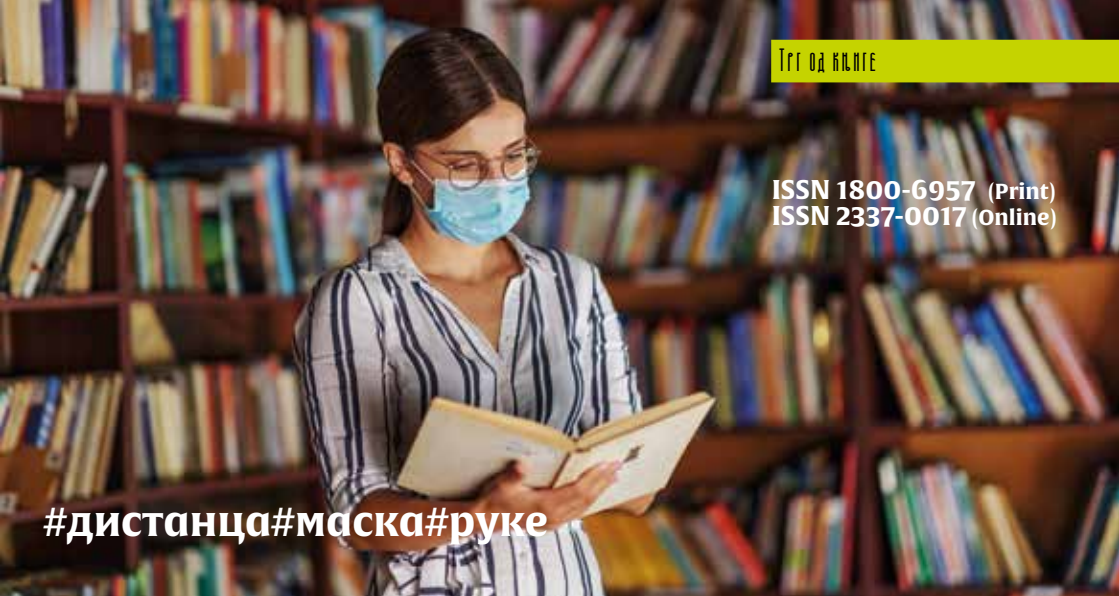
ЗАХВАЛНОСТ

Најсрдачније се захваљујемо

- Амбасади Италије у Црној Гори и Италијанском институту за културу у Београду за сарадњу на организацији пројекције филма ЛЕОПАРДИ

- Редитељу Небојши Брадићу за одобрење јавног приказивања ТВ драме ЗЛАТНО РУНО
- Радио телевизији Србије за одобрење јавног приказивања ТВ филма ПРОЛЕЋЕ НА ПОСЛЕДЊЕМ ЈЕЗЕРУ

Трг од књиге

ISSN 1800-6957 (Print)
ISSN 2337-0017 (Online)

#дистанца#маска#руке

БЕЈТЕН | ТРГ ОД КЊИГЕ

18.

КЕРЦЕГ ПОВИ, 15-17. ОКТОБАР 2020.
МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ КЊИГА

БЕЈТЕН

ПРОГРАМИ СЕ ОДРЖАВАЈУ У ДВОРАНИ ПАРК

ЧЕТВРТАК
15. октобар
19.00

„КАД СЕ КРУГ ЗАТВОРИ, У СТАРИМ МИСЛИМА ОТКРИВАМО НОВО ЗНАЧЕЊЕ И С ЊИМ ПОЧИЊЕМО НОВО КРУЖЕЊЕ...” (Б. Пекић):

Предавање поводом јубилеја
90 година од рођења Борислава Пекића

Говори: проф. др **Лидија Томић**

ЗЛАТНО РУНО | ТВ драма

ТВ драма према истоименом роману, режија
Небојша Брадић

ПЕТАК
16. октобар
19.00

Бока: зборник радова из науке, културе и умјетности | представљање новог 39. броја

Говоре: проф. др **Илија Лалошевић** и **Невенка Митровић**, главни и одговорни уредник

ПРОЛЕЋЕ НА ПОСЛЕДЊЕМ ЈЕЗЕРУ | Филм

Једна епизода из амбасадорског живота **Ива Андрића** 1941. године, сценарио **Вуле Журић**, режија **Филип Чоловић**

СУБОТА
17. октобар
19.00

ЛЕОПАРДИ | Филм

Филм о чувеном италијанском пјеснику и мислиоцу **Ђакому Леопардију**, режија **Марио Мартоне**

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

15-17. октобар
10.00-15.00
18.00-21.00
ЧАСОВА

БОКА: гласник за опће интересе Бокеља 1908/1909 | изложба

Аутор изложбе **Невенка Митровић**, библиотекар савјетник; ликовни уредник **Воислав Булатовић**

Фоаје Дворане парк, 15-17. октобар 2020. године

Изложба херцегновске библиотеке први пут представљена 2009. године поводом јубилеја 100 година првих новина у Боки.

ХЕРЦЕГНОВСКА БИБЛИОТЕКА

НАМЕЋУ ДВА СЈАМА

Херцеговска библиотека, утемељена на неупитним вриједностима традиционалног библиотекарства и међународним стандардима савременог библиотекарства, следи као модеран библиотечно-информациони центар и мјесто сусретања грађана. Библиотека сабира и чува писану баштину, Завичајну збирку Боке Которске, легате и изграђује библиотечке колекције, развија издавачку дјелатност, дигитализацију најзначајнијих примјерака и колекција, програме за дјецу и младе, модеран вид комуникације са корисницима, ажурира и изграђује портал, развија корисничке сервисе, аналогне и онлајн, чланица је COBISS-а, промовише књигу, читање, доживотно учење, обезбеђује слободан приступ знању и информацијама, организује разноврсне културне и едукативне програме, радионице, округле столове, *МСК Трг од књиге...*, а све са циљем да квалитетом услуга одговори сазнајним, образовним, друштвеним, културним и информацијским потребама корисника и из године у годину унапређује све сегменте дјелатности.

За херцеговску библиотеку 2019. година била је година јубилеја, 70 година постојања Библиотеке и 50 година часописа Бока: зборник радова из науке, културе

и умјетности. Тим поводом, у децембру смо приредили два репрезентативна културна програма. У оквиру обиљежавања *70 година Библиотеке*, у Дворани Парк организовали смо свечани програм у којем смо, у презентацији богато

Невенка Митровић, в.д. директорице, на свечаности поводом обиљежавања 70 година рада Библиотеке

илустрованој фото и видео материјалом, представили рад и дјелатност Библиотеке. Од бројних постигнућа поменућемо: вишеструко увећан фонд, ретроактивна стручна обрада библиотечке грађе у COBIS-у, након 10 година прекида излажења обновљен зборник Бока и публиковано 19 бројева, 7 монографских публикација, око 50 билтена *МСК Трг од књиге*, 3 каталога изложби, 17 година *МСК Трг од књиге*, реализо-

вано више од 450 стотина разноврсних културних програма, Дигитална колекција са више од 30000 страница текста, изузетно садржајан портал, бројни пројекти, примјеран рад са дјецом... У наставку програма изведен је музичко-поетски кабаре *Да, то су били дани*, компилација стихова знаменитих пјесника, анегдота о познатим личностима и незаборавних музичких нумера, шансона, рокенрола, домаћег и страног евергринна.

За херцеговску библиотеку 2019. година била је година јубилеја, 70 година постојања Библиотеке и 50 година часописа Бока: зборник радова из науке, културе и умјетности.

Други јубилеј јесте обиљежавање 50 година зборника Бока који је покренут 1969. године и без сумње представља далекосежан допринос култури Херцег Новог, Боке Ко-

торске Црне Горе, и незаобилазан извор података за будућа мулти-

дисциплинарна изучавања Боке и ширег медитеранског простора. До сада је у зборнику Бока, на више од 12000 страница објављено 655 научних и стручних радова, расправа, прилога и грађе о Боки Которској, а сарађивало је више од 300 аутора, уредника, чланова редакција и рецензената. Доступан је у слободном приступу од 2004. године на порталу херцеговске библиотеке. Зборник одликује редовност излагања, разноврсност области научног истраживања чија је тема Бока Которска и научни углед сарадника.

Публикован је нови 39. број зборника Бока, који доноси 11 нових радова из различитих области науке, умјетности и културне прошлости Боке Которске. Немјерљив допринос реномеу Зборника дали су дугогодишњи сарадници, а први пут међу заступљеним ауторима су: академик Злата Бојовић, академик Радомир В. Ивановић и проф. др. Ђорђе Бибало.

Градоначелник Стеван Катић на свечаности поводом 70 година рада Библиотеке

Пројекат *Дигитализација Легата др Душана Петковића* реализовали смо из средстава Програма заштите и очувања културних добара Министарство културе Црне Горе за 2019. годину. Примјењујући критеријуме за избор грађе и приоритета, селектовали смо репрезентативне примјерке из категорије старе и ријетке књиге на страним језицима, односно грађу која има универзални научни, умјетнички и културни значај, раритетна је и има *ex libris*. Дигитализовали смо 10 најстаријих репрезентативних наслова монографских публикација штампаних у периоду од 1550. до 1686. године и рукописну књигу из друге половине 18. вијека, односно 5220 страница. Електронска база података *Легата др Душана Петковића* доступна је посредством нашег портала свим заинтересованим корисницима, а сада и репрезентативни раритетни примјерци у дигиталном формату.

У сарадњи са херцегновским ос-

новним школама реализовали смо лиценциране дјечије радионице, које је водила Гордана Тимотијевић, познати писац за дјецу, а полазници су били ученици 4. до 8. разреда из све четири градске школе. Књижевне радионице су едукативне, подстицајне за развој мишљења, маште и способности креативног изражавања и лијеп су повод да се у амбијенту Библиотеке вршњаци из различитих школа друже и зближе. Одржали смо 10 радионица којим је присуствовало 158 ученика. Такође, у оквиру суботњих програма реализовали смо 17 програма *Играм до књиге*, за узраст од 3 до 8 година, 16 програма за узраст од 9 до 13 година *Читам, маштам, стварам*, 9 програма *Први пут у Библиотеци*, 9 програма *Читамо заједно* за дјецу из Дневног центра за дјецу са сметњана и тешкоћама у развоју и 2 програма за старије основце, који су организовано посјетили Библиотеку са својим наставницима, односно укупно 73 програма

НАМЕТЉУ
ДБА
GAJMA

Са обиљежавања 50 година излажења часописа Бока. Проф. др Ђорђе Бубало, Невенка Митровић, проф. др Илија Лалошевић и академик Злата Бојовић.

са више од 1000 учесника.

Припремили смо за штампу дје-чију књигу *Мале бајке* за коју су ау-тор Јуриј Нечипоренко и илустратор

Љубов Пудеје-ва херцеговској библиотеци без надокнаде уступили ауторска права. Јуриј Нечипоренко био је гост херцеговске библиотеке 2019. године, када су дјеца из Херцег Новог има-ла задовољство да се друже са овим познатим руским писцем.

У оквиру Пројекта Дигитализација Легата др Душана Петковића дигитализовали смо 10 најстаријих репрезентативних наслова монографских публикација штампаних у периоду од 1550. до 1686. године и рукописну књигу из друге половине 18. вијека, односно 5220 страница.

Херцеговска библиотека, као и претходних година, учествовала је у програму *Национални дан подизања свијести о значају библиотека*, који организује Цен-

трална универзитетска библиоте-ка Црне Горе 5. октобра под називом *Библиотеке за студенте*, који подразумева бесплатан упис у Библиотеку за студенте државних и приватних факултета у Црној Гори.

Поводом Свјетског дана дјечије књиге 2. априла, у јеку епидемије COVID-19, посредством портала Библиотеке и уз дозволу Јасминке Петровић, познатог писца за дјецу, омогућили смо нашим најмлађим читаоцима да прате њен изузетно занимљив серијал *Читањац, играњац*.

Поводом 23. априла Свјетског дана књиге и ауторских права, у сарадњи са СМШ „Иван Горан Ковачић“ организовали смо онлајн 11. литерарни конкурс „Отвори књигу, отвори свијет“. Учествова-ло је 37 ученика, а најбољи рад је написала Теодора Смољан. Истим поводом, у условима када је био ограничен приступ библиотечким фондовима, корисницима смо понудили, посредством портала Библиотеке, видео промоције познатих страних и домаћих писаца, који су већ били гости Библиотеке: Романа Сенчина, Томана Марека, Ерленда Луа, Амира Ора, Јицака Бар Јосефа, Виде Огњеновић, Ву-лета Журица, Дејана Атанацко-вића..., предавања проф. др Мила Ломпара и проф. др Соње Томо-вић Шундић, изложбе *Ex libris* у фонду херцеговске библиотеке и *Бока: гласник за опће интересе Бокеља*, округле столове *Књижена критика између књижевности*

Програми за дјецу у Библиотеци.

и маркетинга и Пронађено у преводу, те богату Дигиталну колекцију херцеговске библиотеке. За најмлађе издвојили смо видео промоције гостовања дјечијих писаца Гордане Тимотијевић и Бранка Стевановића и двије позоришне представе за дјецу Пантеатра *Анин свет снова* и *Мачак и летао*.

Због актуелне епидемиолошке ситуације дио планираних програмских активности је одложен, а редован рад повремено реализован у измијењеном режиму рада од куће, у оквиру дежурстава, on line путем средстава портала Библиотеке, а у складу са мјерама Института за јавно здравље и Националног координационог тијела Црне Горе Библиотека је била затворена за читаоце од 16. марта до 04. маја.

У ишчекивању стабилизовања епидемиолошке ситуације интензивно смо припремали програм 18. *МСК Трг од књиге 2020*. током априла и маја, са прелиминарним уговарањем учесника из Црне Горе, окружења и иностранства. Како није дошло до значајнијег побољшања услова, напротив биле су извјесне финансијске посљедице епидемије, а услиједила је и забрана уласка у Црну Гору, били смо принуђени да одустанемо од изворног концепта Сајма, то јест гостовања бројних издавача са актуелном продукцијом, писаца, преводилаца, књижевних критичара, глумаца... и драстично редукујемо програм, који представља минимум, односно само покушај

Програми за дјецу у Библиотеци.

одржавања континуитета манифестације.

НАМЕЋУ
ДВА
САЈМА

Новски малишани први пут у Библиотеци.

ЧЕТВРТАК

ДАН ПРВИ.

15. октобар

19.00

„Кад се круг затвори,
у старим мислима
откривамо
ново значење
и с њим почињемо
ново кружење...”

Предавање
поводом јубилеја
90 година од рођења
Борислава Пекића

Говори:

проф. др
**Лидија
Томић**

Велики роман на српском језику јесте онај који у нечему може да издржи поређење с Пекићевим *Златним руном*.”

(Гојко Божовић)

Борислав Пекић (1930—1992), један од најзначајнијих српских књижевника 20. вијека, романсијер, драмски писац, филмски сценариста, академик. Као припадник Савеза демократске омладине Југославије, 1948. године био је ухапшен и осуђен на 15 година затвора, а помилован после пет година. Идеје из доба тамновања Пекић је развио касније у својим романима. Студирао је експери-

менталну психологију на Филозофском факултету у Београду.

По првом Пекићевом сценарију снимљен је филм *Дан четрнаести* (Кански фестивал, 1961), слиједи филозофски, сатирични и историјски роман првијенац, *Време чуда* (1965). Филм *Време чуда*, по Пекићевом сценарију (Кански фестивал, 1991 – Награда за режију Горану Паскаљевићу), јесте слободна адаптација романа. За роман *Ходочашће Арсенија Његована* (1970), у коме је, поред осталог, дао слику студентског протеста 1968. у Југославији, добио је НИН-ову награду. Након емиграције у Лондон 1971, био је персона нон грата. Неколико година осујећивано је издавање његових дјела у Југославији, а онда су се појавили романи са тематиком колаборације у Југославији за вријеме Другог свјетског рата: *Успење и суноврат Икара Губелкијана*, *Како упокојити вампира*, *сотије*, и *Одбрана и последњи дани*, сага-фантазмагорија. Потом, после више од двије деценије припрема, током 1978–1986. године објављивана је седмотомна фантазмагорија *Златно руно*, за коју је Пекић добио престижну Његошеву награду. Од осамдесетих година Пекић доноси нову визију будућности у дјелима која су постала бестселери, антрополошким жанр-романима *Беснило*

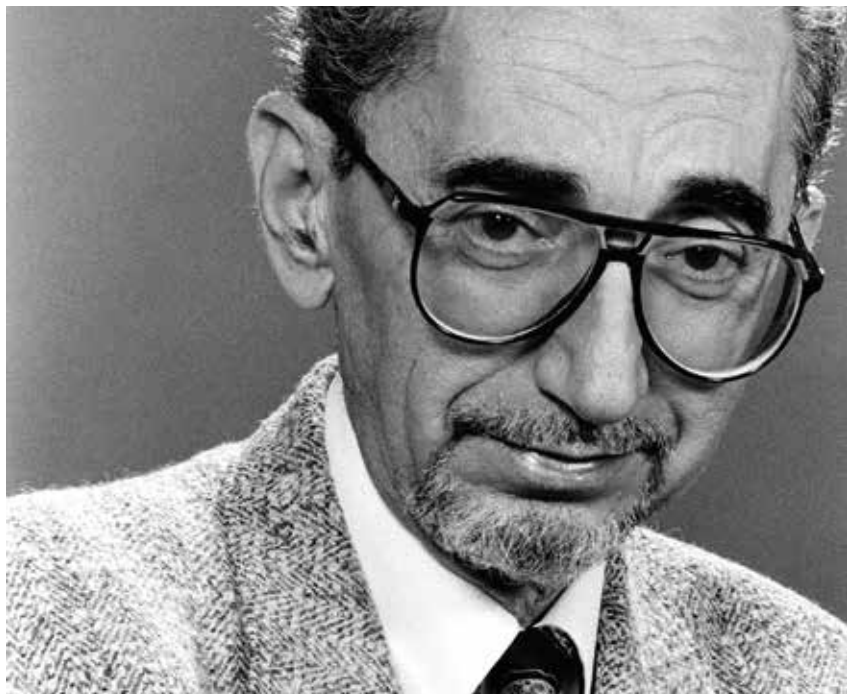

Фото: Горанка Магић

1999, и епосу *Атлантида*. Касније је објављена аутобиографско-меоарска проза, слике послеријатног живота за вријеме комунистичког режима – *Године које су појели скакавци*, у три тома, за коју је добио Награду „Милош Црњански“. Сепаратно издање из ове књиге, *Човек који је јео смрт*, представљено је у Француској као најбоља књига страног писца 2005. године.

Најпознатије Пекићеве драме: *Генерали или Сродство по оружју*, *Корешподенција*, базирана на четвртном тому *Златног руна*, одиграна 280 пута у Атељеу 212 у Београду, у периоду од 23 године, као и *Како забављати господина Мартина*, могу се наћи у антологијама српске савремене драме и

„Престао је вечни рат природе и човека. Чим је схватио своју моћ, човек се према природи почео понашати као према случајној и несносној рогобатности у уређеном поретку вештачких ствари, у свету властитих производа који би, иначе, без природе био савршен.“

(Борислав Пекић)

награђене су најзначајнијим позоришним наградама: Награда за комедију године на Стеријином позорју (1972), прва награда на фестивалима у Охриду и Варни (1990), Награда „Књегиња Милица“ (1991), Плакета „Печат“ Народног позоришта у Београду за специјалне заслуге.

Писма из Лондона, касније штам-

пана као *Писма из туђине*, *Нова писма из туђине* и *Последња писма из туђине*, хумористична поређења између енглеске и наше власти, државе, обичаја и људи, Пекић је читао као хонорани коментатор Југословенског одјељења Свјетске секције Би-Би-Сија у Лондону. За ове књиге добио је Награду „Јаша Игњатовић“ у Мађарској (1991), а на истом програму Би-Би-Сија имао серију о историји Велике Британије, постхумно издату с великим успјехом, са насловом *Сентиментална повест Британског царства*.

Дјела су му преведена на енглески, немачки, француски, италијански, реторомански, шпански, холандски, пољски, чешки, словачки, мађарски, румунски, македонски, словеначки, албански, грчки, шведски и украјински.

Осим поменутих награда, најзначајнија признања Бориславу Пекићу: Награда удружења издавача (1977), Награда Радио-За-

греба (1982), Годишња награда Удружења књижевника Србије за Сабрана дела (1985), Орден заслуга за народ са сребрном звездом за допринос у културном стваралштву, Горанова награда (1988), Награда „Београдски победници“ (1983), Награда филмског фестивала у Херцег Новом и др.

Послије Пекићеве смрти, у Београду, 1993, основан је Фонд „Борислав Пекић“, чији је циљ промоција и публикавање Пекићевих дјела. Фонд додјељује јединствену годишњу Награду „Борислав Пекић“ за књижевна дјела у настајању, као и књижевну стипендију гимназијалцима.

Говоре и предавања које Пекић држао широм свијета, његова супруга и ћерка приредиле су и објавиле под насловом *Стопе у песку*, 2012. године.

ЧЕТВРТАК

15. октобар
20.00

Златно руно

ТВ драма према
истоименом роману

режија
Небојша
Брадић

По истоименом роману Борислава Пекића, Небојша Брадић је драматизовао и режирао позоришну представу *Златно руно*.

У причи о цинцарском мајстору „умјетничке шминке“ Симону Њагу доктор Кајсунизада, који је лијечио султана Сулејмана, преноси нередбу

Великог везира Мехмед-паше Соколовића да нашминка мртвог султана, како би војска мислила да је жив и имала снаге за одсудну битку код Сигета. Агатодемон, трећи лик, нека је врста „пролога“ и коментатора.

Златно руно је представа Београдског драмског позоришта, премијерно изведена 2001. године, коју је у неколико сезона имало прилику да види много гледалаца у земљи и иностранству. Играју тројица познатих глумаца: Небојша Дугалић, Војин Ђетковић и

Иван Томић. Представа је снимљена 2005. године, у ТВ режији и адаптацији Мишка Милојевића.

На респектабилном Међународном позоришном фестивалу у Москви 2006. године, у конкуренцији тридесетак позоришних представа углавном рађених по дјелима класика, представа *Златно руно* тростуко је награђена: Наградом „Златни витез“ за најбољу представу, за најбољег редитеља проглашен је Небојша Брадић, а Небојша Дугалић добио је награду за најбољу глуму.

Небојша Брадић

ДАН ДРУГИ.

Херцеговска библиотека је 2019. године обиљежила значајан јубилеј, 50 година од публиковања часописа Бока: зборник радова из науке, културе и умјетности и објавила нови 39. број.

Зборнику, без сумње, припада значајно мјесто у стручној и научној периодици Црне Горе и околине, а потврда његовог високог реномеа јесте и чињеница да је уврштен у колекције: Народне библиотеке Србије, Националне библиотеке Аустрије, Народне библиотеке Чешке, Конгресне библиотеке у Вашингтону и бројних академија наука, института и библиотека у региону.

Подсјећамо да је Зборник почео да излази 1969. године и до 1989.

године објављено је 20 бројева, а затим је уследио десетогодишњи прекид публиковања. Од 1999. године и двоброја 21/22, публикавање Зборника преузела је ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови, у складу са првобитном концепцијом, успоставила континуитет публикавања једанпут годишње и до сада објавила 19 бројева.

Зборник објављује: оригиналне научне радове, претходна саопштења, прегледне радове, реферате са научних скупова,

ПЕТАК

16. октобар
19.00

БОКА: зборник радова из науке, културе и умјетности | представљање новог 39. броја

Говоре:

Проф. др Илија Лалошевић и Невенка Митровић, главни и одговорни уредник

стручне радове и грађу, који су резултат проучавања Боке Которске у прошлости и садашњости из: историје, културне историје, умјетности, археологије, гради-

Резултат професионализма, посвећености, знања и ентузијазма бројних сарадника, аутора радова, рецензената и чланова Редакције, јесте нови 39. број Зборника, на чијој припреми су свесрдно радили чланови Редакције: проф. др Ђорђе Бубало, проф. др Илија Лалошевић, мр Зорица Чубровић, др Горан Комар, др Драгана Радојичић, проф. др Иван Стевовић и главни и одговорни уредник Невенка Митровић као и рецензенти: проф. др Илија Лалошевић, проф. др Виктор Савић, проф. др Невенка Антовић, мр Марија Михаличек, Николина Топић и Петар Палавршић.

ISSN 0350-7769 (Print)
ISSN 2336-9868 (Online)

Б О К А

39

ЗБОРНИК РАДОВА

ИЗ НАУКЕ, КУЛТУРЕ И УМЈЕТНОСТИ

тељства, историје цркве, писане баштине, етнологије, поморства, туризма, спорта, демографије, заштите културне баштине, библиографије, биографије знаменитих Бокеља...

У 39. броју објављени су следећи радови: *Петар Колендић и Бока Которска* | Злата Бојовић; *„Свако причање има своје законе“ (компаративно проучавање Причања Вука Дојчевића и Примјера чојства и јунаштва)* | Радомир Ивановић; *Епитимијни нимоканон из Цркве Светог арханђела Михаила у селу Клинци (Луштица)* | Ђорђе Бубало; *Европски и турски увоз у Котор од 14. до 17. вијека (Археолошка истраживања 1987-1999)* | Милица Крижанац; *Посјед Вицка Бујовића у Кумбору* | Зорица Чубровић; *Култ Св. Антуна опата у Котору* | Јасминка Гргуровић; *Жељезница и жељезнички мостови у херцеговској општини – мост у Зеленици* | коауторски рад Оливера Доклестић и др; *Инжењер Слободан Накићеновић (1916-1996)* и *југословенски нуклеарни програм* | Владо Бијелић, затим прилог *Похвала*

БОКА 39

Број 39 обухвата 232 странице, радови су илустровани у боји са научним апаратом и резимеом на енглеском језику. Број је објављен у штампаном (ISSN 0350-7769) и онлајн (ISSN 2336-9868) издању. На порталу херцегновске библиотеке www.bibliotekahercegnovi.co.me корисницима су доступни у пуном тексту сви до сада објављени бројеви, од броја 1- 33 дигитализовани, а од броја 34 надаље Зборник има и онлајн издање.

руци которског неимара Мира Франовића / Милке Чанак Медић, у рубрици Грађа: Пописи села Топалске комуниади / Горан Ж. Комар; Спасовање посаде брода

„Св. Спиридон“ 1807 / Небојша Рашо и приказ књиге „Нови музички либро Паштровских пјесам – књига друга / Душан Медин.

Андрејев живот је до сада релативно често био мета уметничких интерпретација у разним медијима, а исти случај је са уметничким интерпретацијама Андрићевих текстова. Питање је колико су сви ти покушаји погађали мету. Овога пута, бављење Андрићем је потекло од једне фусноте у књизи Жанете Ђукић Перишић „Живот и прича“, где се у тек неколико реченица помиње несретна епизода југословенских дипломата који су одмах по нападу Немачке на Краљевину Југославију депортовани у један хотел на обали Боденског језера, одакле им није дозвољено да пређу у Швајцарску, већ су сви возом спроведени у Београд, одакле су неки одведени у концентрационе логоре, одакле се никада нису вратили. Једини коме је понуђена могућност слободног избора био је управо Андрић.

Имајући у виду да је Андрић тада већ увелико био заљубљен у Милицу Бабић, која је у депортацији на Боденском језеру била са својим супругом, новинарем и преводиоцем Ненадом Јовановићем, смер у коме ће се кретати наша филмска прича био је са једне стране кристално јасан, док је са друге стране, као велики изазов стајало све то, да парафразирамо Крлежу, мутно у јунацима те приче. Мелодрамска мустра, и атмосфера „Казабланке“ (која је снимљена две, три године након ових догађаја у пролеће четрдесет и прве) нудила се сама од себе,

ПЕТАК

16. октобар
20.00

**ПРОЛЕЋЕ НА
ПОСЛЕДЊЕМ
ЈЕЗЕРУ | Филм**

**Једна епизода из
амбасадорског
живота Ива
Андрића 1941.
године**

*сценарио
Вуле Журић
режија
Филип Чоловић*

али је суштина изазова била покушати створити лик Иве Андрића као човека од крви, зноја и суза, те пронаћи равнотежу између

наше, да кажем, урођене представе о Андрићу и Андрића какав је он заиста био. Неколико, како се то данас каже, тривија које сам пронашао током истраживања грађе, која говори о Андрићевом боравку на обали Боденског језера, те непрестано ослањање на његово дело били су, чини ми се, сасвим поуздан материјал за причање ове приче, коју је редитељ Филип Чоловић уз помоћ сјајне глумачке екипе предвођене Тихомиром Станићем преточио у филм.

ELIO GERMANO MICHELE RIONDINO MASSIMO POPOLIZIO ANNA MOUGLALIS

LEOPARDI

IL GIOVANE FAVOLOSO

UN FILM DI MARIO MARTONE

СУБОТА

16. октобар

19.00

Леопарди | Филм

Филм о чувеном
италијанском
пјеснику и
мислиоцу Ђакомоу
Леопардију

режија
Марио
Мартоне

ДАН ТРЕЋИ.

Ђакомо Леопарди (1798–1837), један од најзначајнијих европских пјесника XIX вијека и један од највећих пјесника и мислилаца италијанског романтизма, уз Дантеа, Ариоста и Таса. Будући да је потекао из богате породице, од раног дјетињства учио је стране језике у библиотеци строгог и традиционалног оца који је спутавао његов немиран и знатижељан ум. Како би обогатио своје знање и проширио видике, Ђакомо је, ипак, тек са двадесет четири године, успио да напусти родни град Реканти и пође у потрагу за срећом, најприје у Рим, затим у Фиренцу и Напуљ.

Но, болест и крхко физичко стање онемогућили су му безбрижан младалачки живот и утицали на изградњу његовог непромјенљивог меланхоличног и песимистичног животног става, учинивши да изгуби и посљедње илузорне трагове наде и вјере у Љубав, Правду и Врлине људских бића. Умро је за вријеме епидемије колере у Напуљу, а само захваљујући пријатељу Ранијерију, сахрањен је у атријуму цркве, мимо ондашњих хигијенских прописа. Његова гробница 1939. године пресељена је у Парко Виргилијано и проглашена је националним спомеником.

Најпознатија дјела: пјесме *Над Дантеовим спомеником, Италији, Бесконачност, Усамљени врабац, Празнично вече, Мјесецу, Сјећања, Силвији, Сеоска субота, Мир након олује...*, *Историја астрономије* (1813), есеји *Есеј о раширеним заблудама у старих народа* (1815) и *Говор једног Италијана о романтичарској поезији* (1818), збирка философских дијалога *Мала морална дела, Дијалог између Торквата Таса и његовог домаћег духа*, интимни дневник *Зибалдон* и др.

Филм *Леопарди*, редитеља Марија Мартонеа, који је на изванредан начин, кроз пјесме, хронолошки, приказао лутајуће дијете у човје-

ку неукротивог духа а измученог тијела, сјајни сценарио, сценографија, костими и музика, као и одлична рола главног глумца Елиа Германа, који је приказао лик Леопардија, допринијели су непоновљивој љепоти доживљаја филма, и гледалаца и критичара. Филм је освојио преко 20 награда, од којих су најзначајније награде са Венецијанског филмског фестивала 2014. године, као и више награда „Давид и Донатело“ на јубиларној шездесетој додјели.

Од публикавања прве периодичне публикације у Боки 1841. године, до краја вијека, појавило се неколико наслова, углавном годишњака, који су штампани у: Венецији, Дубровнику, Задру, Сплиту, Београду и Новом Саду. На Цетињу је у то вријеме радила Државна штампарија, али аустријске власти нијесу дозвољавале сарадњу са Црном Гором. Прва штампарија у Боки, власника Франческа Андреоле, радила је само четири године, од 1798-1802. године, а услови за покретање првих новина стекли су се тек након једног вијека, оснивањем Акционарског друштва Бокешка штампарија, у Котору 1907. године. Већ следеће године покренут је лист *Бока: гласник за опће интересе Бокелја*.

Издавач је био др Филип Лазаревић (1877-1960), потомак угледне грбаљске породице кнезова и гувернадуре, љекар, културни и привредни прегалац, политичар, хуманиста, добровољац у Балканском рату, предсједник Народног вијећа Котора 1918. године, народни посланик 1931. и сенатор 1936. године. Одликован је Орденом Св. Саве, затим Даниловим крстом и орденом Југословенске круне.

Први одговорни уредник био је др Рудолф Сарделић (1876-1954), адвокат у Котору и Херцег-Новом, државни савјетник у Београду и један од најзаслужнијих посленика привредног препорода Боке Которске. На пословима уређивања Листа замијенио га је Душан Ву-

касовић, књижар из Котора и члан Српске народне организације у Боки Которској.

Први број Листа се појавио 23. јануара 1908. године. До 52. броја излазио је седмично, а надаље два пута седмично, у тиражу од 1000 примјерака. Претплатници су били и Бокелји исељеници. Престао је да излази објављивањем 153. броја 30. децембра 1909. године.

Није се значајније разликовао од листова који су у то вријеме излазили у окружењу. У условима ригорозне цензуре штампе аустријске власти, уредништво је водило промишљену уређивачку политику, како се не би доводио у питање континуитет излажења Листа и истовремено на прави начин заступали интереси народа. Само два броја су била забрањена. У оквиру десетак сталних и повремених рубрика: *Уводник, Подлистак, Опћинска самоуправа, Привреда, Просвјета, Политички преглед, Дописи, Домаће вијести, Разне вијести, Наши телеграми, Огласи и рекламе...*, подстицао је привредни, духовни и културни препород Боке.

Уводник обухвата читав спектар најактуелнијих тема из Боке и свијета: као што су унутрашњопо-

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

15-17. јул
10.00-15.00
18.00-21.00
ЧАСОВА

**БОКА: гласник
за опће интересе
Бокелја 1908/1909
| изложба**

аутор изложбе
Невенка Митровић
ликовни уредник
Воислав Булатовић

литички догађаји, иступања и интерпелације бокелских првака на Царевинском вијећу, однос власти према народним захтјевима, актуелни међудржавни односи, анексија Босне и Херцеговине, значајни догађаји у култури, обиљежавања црквених празника, почетак развоја туризма...

У рубрици *Подлистак* објављују се текстови углавном литерарне садржине, домаћих и страних писаца: Љубише, Матавуља, Миковића, Чехова, Вајлда..., али и пригодни текстови и говори поводом важних јубилеја и смрти значајних личности. Пригодним текстовима лист Бока пропратио је одлазак: Сима Матавуља, Милована Глишића, Риста Ковачића, Силвија Страхимира Крањчевића, Валтазара Богишића и многих других. Краћим прилозима забиљежени су и драгоцјени подаци о раду библиотеке у Котору, Херцег Новом, Рисну и Будви.

У форми кратких информација рубрика *Опћинска самоуправа* осликава рад општинских вијећа и служби, али доноси и мишљења грађана о свим питањима од јавног интереса.

У рубрици *Дописи*, најчешће под псеудонимом, оглашавали су се читаоци, а теме су разноврсне: критике и похвале у вези са комуналним проблемима, о раду поште, стању задужбина, несташици воде, стању путева..., а повремено су објављивани и текстови Бокелја исељеника са драгоцјеним информацијама о њиховом друштвеном и привредном дјеловању.

Извјештаји са конференција ве-

ликих сила, дипломатска активност поводом политичких криза на међународном нивоу, проблеми унутрашње политике појединих земаља, службене и приватне посјете значајних личности, теме су рубрике *Политички преглед*.

Поводом судског процеса Србима оптуженима за велеиздају, који су пратили сви водећи европски листови и лист *Бока* је покренуо рубрику *Расправа у „велеиздајничкој парници“* у којој је објављивао извјештаје са суђења, али и текстове подршке оптуженим.

Теме попут: планирање мелиорационих радова, маслинарство,

тања дјецe у складу са природом.

На последњим страницама биле су двије сталне рубрике: *Јавна захвалност*, интересантна за хроничаре и истраживаче породичних историја и *Огласи и рекламе*, гдје су објављиване најаве нових бројева серијских публикација и књига, понуде услуга љекарских ординација и занатских услуга, давање часова и рекламе разних производа.

Значај листа је вишеструк. Доприносио је бољој обавијештености већег броја грађана, подстицао укључивање у јавни живот и утицао на формирање јавног мњења.

Изложба је осмишљена као избор најинтересантнијих текстова, организованих на 14 ролапа панела, у оквиру заступљених рубрика. Лист садржи 3497 библиографских јединица (текстова), па одабир текстова није био нимало лак посао. За илустровање садржаја користили смо фото прилоге, углавном из других наслова завичајне периодике. Посебан квалитет изложбе јесте графичко и ликовно рјешење ликовног уредника Воислава Булатовића, новинара и добитника бројних признања за дизајн.

туризам, оснивање задруга и друге разматране су у рубрици *Привреда*, а у рубрици *Просвјета* међу бројним поучним чланцима о модерном школству у Европи, реформи образовања, организацији дјечијих вртића посебно су интересантни текстови који читаоце упознају са теоријом Фридриха Фребела, поборника идеје васпи-

Анализирајући лист, од броја до броја, с правом можемо закључити да представља вјерну слику времена у којем је излазио, па је незаобилазан извор за истраживаче: политичког, управног, привредног, просвјетног и културног живота, историје цркве, али и истраживаче породичних хроника.

О КЊИГАМА ГОВОРЕ

Проф. др Лидија Томић - Студије српског језика и књижевности, на смјеру Југословенска и општа књижевност, завршила је на Филолошком факултету у Београду, као и магистарске студије, одбраном рада *Развојни моменти и структура поезије Слободана Марковића*, за који је 1985. године добила Награду „Велибор Глигорић“ за најбољи магистарски рад. Докторирала је на истом факултету 1998. године радом *Поетика Миодрага Булатовића*, из којег је проистекла књига *Гротескни свијет Миодрага Булатовића* (2005). На Одсјеку за српски језик и књижевност Филозофског факултета у Никшићу Универзитета Црне Горе ради од 1983. године, а од 2010. године је редовни професор. Предаје Средњовјековну књижевност, Књижевност друге половине двадесетог вијека и два специјална курса о писцима двадесетог вијека (Андрић / Црњански и Борислав Пекић). У периоду од 1987. до 1990. године била је лектор за српскохрватски језик на Филолошком факултету Универзитета у Бордоу (*Université Michel de Montaigne, Bordeaux III*), у Француској. Руководилац Студијског програма за српски језик Филозофског факултета у Никшићу у више мандата, а члан Сената Универзитета Црне Горе од 2012. до 2016. године. Објавила је велики број научних и стручних радова и учествовала у раду бројних научних конгреса, конференција и симпозијума у земљи и иностранству. Књигу *Пут у свијет прозе* објавила је 2010. године. Члан је Одбора за књижевност ЦАНУ, члан Матице

српске – Друштва чланова у Црној Гори и уредник часописа *Октоих*.

Проф. др Илија Лалошевић – Дипломирао на Архитектонском факултету Универзитета у Београду. У току студија више пута награђиван као најбољи студент године, а на крају студија и као најбољи студент генерације. На истом факултету одбранио магистарску тезу 1999, а докторску 2005. године. Завршио је у Риму специјализацију *Архитектонска конзервација*. Добитник је Фулбрајтове постдокторске стипендије. Као гостујући професор држао је предавања на Универзитету Беркли у Сан Франциску, Гети Конзерваторском институту у Лос Анђелесу, Универзитету Сапиенца у Риму, Политехници у Милану. Био је директор Регионалног завода за заштиту споменика културе Котор, члан Комитета за управљање културном баштином Савјета Европе, национални координатор за културну баштину UNESCO-а. Члан је Управног одбора ICOMOS-а и Националне комисије за сарадњу са UNESCO-ом. Учествовао је на више семинара, савјетовања и научних скупова у земљи и иностранству. Објавио је више стручних и научних радова на тему историје архитектуре, заштите и ревитализације градитељске баштине и три монографске публикације: *Которска тврђава, заштита и ревитализација*, *Костањича, природно и културно наслеђе* и *Фортификацијска архитектура Боке Которске венецијанског периода (15-17. в.)*. Има звање

конзерватор савјетник и дугогодишњи је члан Редакције зборника *Бока*. Редовни је професор Архитектонског факултета у Подгорици.

Невенка Митровић, библиотекар савјетник - Дипломирала је на Филозофском факултету у Сарајеву на студијској групи Општа и компаративна књижевност, сценске умјетности и библиотекарство. Као библиограф радила је у ЦНБ „Ђурђе Црнојевић“ (Цетиње) на пројекту *Црногорска ретроспективна библиографија 1494-1994. године*, затим у ЈУ Градска библиотека и читаоница Херцег Нови на реферату

Завичајна библиотечка збирка Боке Которске, а од 2002. године је директор Библиотеке. Главни је и одговорни уредник часописа *Бока : зборник радова из науке, културе и умјетности*, коаутор монографске публикације *Библиографија чланака бокељске периодике : 1874-1913*, аутор 3 репрезентативне изложбе: *Стара бокељска периодика 1841-1945. године*, *Бока: гласник за опће интересе Бокеља 1908-1909 : прве новине у Боки Которској и Ex libris у фонду херцеговске библиотеке* и више стручних радова из библиотекарства.

ИМПРЕСУМ

Издавач

ЈУ Градска библиотека и
читаоница Херцег Нови
Херцег Нови

Уредник

Невенка Митровић

Редакција

Невенка Митровић
Милош Радуловић
Јелена Ђоновић

Ликовни уредник

Воислав Булатовић

Штампа

Биро Конто Игало

Тираж

100

Адреса редакције

Трг Херцег Стјепана 6
85340 Херцег Нови
Tel: +382 31 321 900
Fax: +382 31 324 328
E-mail: biblhn@t-com.me
Web: bibliotekahercegnovi.co.me

**Број посјетилаца
је ограничен.
Молимо Вас да своју
бесплатну карту
обезбједите на
вријеме у Градској
библиотеци или у
Дворани Парк.**

ОРГАНИЗАТОРИ

Секретаријат за културу
и образовање Општине
Херцег Нови

ЈУ Градска Библиотека
и читаоница Херцег Нови

ПОКРОВИТЕЉ

ОПШТИНА
ХЕРЦЕГ НОВИ

„ИТАЈТЕ. МАЛО ВИШЕ ДОБРИХ КЊИГА, МАЛО МАЊЕ ШТАМПЕ. МАЛО ВИШЕ СЕБЕ, МАЛО МАЊЕ
ДРУГЕ. МАЛО ВИШЕ СЛОВЕ, МАЛО МАЊЕ СТВАРНОСТ. МАЛО ВИШЕ ТРЕЊУТАК, МАЛО МАЊЕ ВРАНЕ.“
ХЕРМАН ХЕСЕ

ISSN 1800-6957

9 771800 695000 >